

106590 - Bir kimse, İfâda (farz/Ziyâret) tavafı dışında hac ile ilgili bütün işleri tamamladıktan sonra vefât etti.(Haccının tam olması için) bu kimsenin yerine İfâda tavafı yapılabilir mi ?

Soru

Bir kimse, İfâda (Farz/Ziyâret) tavafı dışında hac ile ilgili bütün işleri tamamladıktan sonra vefât etti.(Haccının tam olması için) bu kimsenin yerine İfâda tavafı yapılır? Yapılmaz mı?

Detaylı cevap

Hamd,
yalnızca Allah'adır.

Haccın
bütün işlerini yerine getirdikten sonra İfâda tavafını
yapmadan önce vefât eden kimsenin yerine İfâda tavafı
yapılmaz.

Nitekim

İbn-i Abbas'tan -Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyet
olduğuna göre o şöyle demiştir:

بَيْنَمَا رَجُلٌ وَقِفَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِعَرَفَةَ إِذْ وَقَعَ مِنْ رَاحِلَتِهِ فَوَقَصَتْهُ فَمَاتَ، فَذُكِرَ ذَلِكَ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: اغْسِلُوهُ بِمَاءٍ وَسِدْرٍ، وَكَفِّمُوهُ فِي ثَوْبَيْنِ وَلَا تُحَنِّطُوهُ، وَلَا تُحَمِّرُوا رَأْسَهُ. فَإِنَّ اللَّهَ يَنْعَثُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مُلَبِّيًّا

[رواه البخاري]

[ومسلم وأصحاب السنن]

“Bir adam, (Vedâ haccında) Arafat’ta Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ile birlikte iken bineğinden (devesinden) yere düşüp boynu kırıldı ve öldü.

Bu durum Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-’e zikredildiğinde o şöyle buyurdu:

- Onu su ve sidr ile yıkayın, iki elbise (iki parça bez) içinde kefenleyin, bedenine (güzel) koku sürmeyin ve başını örtmeyin. Çünkü Allah kıyâmet gününde onu telbiye getirir halde (hesaba çekmek için yeniden) diriltecektir.” (Buhârî, Müslim ve Sünen sahipleri rivâyet etmişlerdir.)

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- o sahabînin yerine tavaf yapılmasını emretmemiştir. Aksine ihramlı kaldığı için Allah Teâlâ kıyâmet gününde onu telbiye getirir halde (hesaba çekmek için yeniden) diriltecektir. Nitekim bu sahâbî ne tavaf etmiş, ne de kendisinin yerine tavaf edilmiştir.

Tevfik,
Allah Teâlâ’dandır.

Allah Teâlâ, Peygamberimiz Muhammed’e, âile halkına ve ashâbına salât ve selâm eylesin.

İlmî Araştırmalar ve Fetvâ Dâimî Komitesi

Şeyh Abdulaziz b. Abdullah b. Baz

Şeyh Abdurrezzak Afîfî

Şeyh Abdullah Ğudeyyân

Şeyh Abdullah Munî'